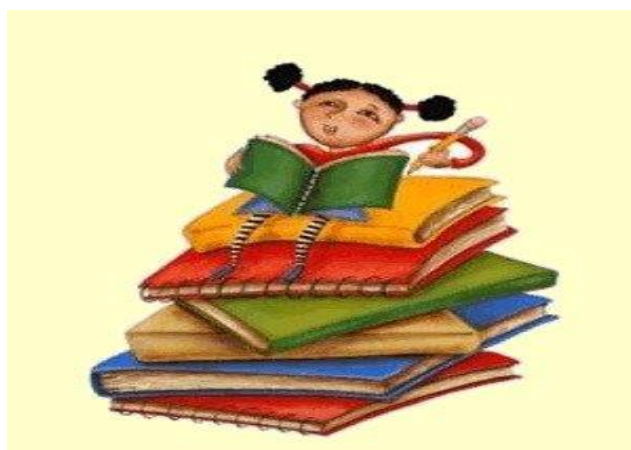

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 2
im. Henryka Sienkiewicza w ZESPOLE SZKOLNO-PRZEDSZKOLNYM NR 1
W PISZU

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
Z JĘZYKA POLSKIEGO

II ETAP KSZTAŁCENIA
KL IV-VIII

Podstawy prawna:

- *art. 22 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2004r. Nr256, poz. 257 z późn. zm.)*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 22 lipca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 22 marca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych*
- *Prawo oświatowe Ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r*
- *Program „Nowe słowa na start!” nauczania ogólnego języka polskiego w klasie IV-VIII szkoły podstawowej*

I CELEM przedmiotowych zasad oceniania jest:

- sprawdzenie stopnia opanowania wiedzy, umiejętności, sprawności ucznia
- mobilizowanie ucznia do dalszej pracy
- stymulowanie rozwoju ucznia
- zdiagnozowanie poziomu nauczania ucznia, klasy

II PRZEDMIOTEM oceny ucznia jest:

- wiadomości
- umiejętności
- wkład ucznia we własny rozwój -zaangażowanie, czynione przez niego postępy
- formy aktywności twórczej
- aktywność na lekcji
- umiejętność pracy w grupie

III NARZĘDZIA I METODY OCENIANIA

- stopień- celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający, niedostateczny
- pochwała
- plusy, minusy
- ocena opisowa - recenzja pracy, oceniane kształtujące
- wyróżnienie - eksponowanie prac na wystawach, gazetkach

IV SPOSOBY OCENIANIA I SPRAWDZANIA wiadomości i umiejętności

▪ FORMY PISEMNE

1. Sprawdziany, testy sprawdzające i ich częstotliwość w semestrze

- literackie- 2
 - gramatyczno – językowe- 2-3
 - znajomość lektur/przed i po omówieniu/- 2-3
 - czytanie ze zrozumieniem-1-2
 - diagnozujące – diagnoza wstępna -1
diagnoza końcowa -1
- całogodzinne , zapowiedziane –**termin i treści (kryterium sukcesu->zagadnienia-Na Co Be Zu)**-zapisane w terminarzu w dzienniku elektronicznym lub zeszytyce przedmiotowym
- po zakończeniu omówionego działu, poprzedzone powtórzeniem
- testy obowiązują każdego ucznia
- w razie usprawiedliwionej nieobecności uczniów pisze w wyznaczonym przez nauczyciela terminie
- oznaczenie bz_w dzienniku elektronicznym oznacza, że uczeń nie pisał danego sprawdzianu, testu i nie ma wpływu na jego ocenę

WYNIKI PUNKTOWE PRZELICZANE NA OCENY SZKOLNE

Liczba procentowa zdobytych punktów	Stopień szkolny
0%- 30%	niedostateczny
31%- 50%	dopuszczający
51%- 75%	dostateczny
76%- 90%	dobry
91%- 99%	bardzo dobry
100%	celujący

2. Kartkówki

- kartkówka z ostatniej lekcji nie musi być zapowiedziana przez nauczyciela, materiał ten obowiązuje uczniów

3. Prace stylistyczne- z recenzją (opatrywane są przez nauczyciela krótkim komentarzem-ocenie kształtujące) i oceniane wg kryterium danej formy wypowiedzi.

Klasyfikacja i sposoby oznaczania błędów: rodzaj błędu	sposób oznaczania
--	-------------------

błędy merytoryczne, stylistyczne, wyrazowe, gramatyczne	jęcz.
błędy zapisu	
a) ortograficzne	ort.
b) interpunkcyjne	i.

▪ **Kryteria oceniania dłuższych form wypowiedzi:**

I Zgodność z tematem, stopień realizacji tematu

II Kompozycja wypowiedzi

III Bogactwo słownikowe

IV Poprawność językowa

V Poprawność ortograficzna

VI Poprawność interpunkcyjna

Jeżeli praca nie spełnia kryterium objętości określonej przez nauczyciela – za kryterium IV-

VI przyznaje się 0 punktów.

4. Dyktanda

KRYTERIA OCENY

OCENA	LICZBA BŁĘDÓW
celujący	0 błędów
bardzo dobry	0-1błędów, ew.1 -2 bł.drugorzędowy
dobry	2 -3
dostateczny	4-5
dopuszczający	6-7
niedostateczny	8 i więcej

Błędy ortograficzne wykraczające przeciwko poniższym zasadom to błędy pierwszorzędowe:

pisownia wielką literą nazw własnych;

pisownia wyrazów z ó, u, rz, ź, ch, h;

pisownia „nie” z czasownikiem, rzeczownikiem, przymiotnikiem, przysłówkiem, liczebnikiem, zaimkiem;

pisownia przyimków z rzeczownikiem;

pisownia zaimków i zwrotów grzecznościowych;

pisownia wyrazów z ą, ę, om, on, em, en;

pisownia czasowników z częstkami –by, bym, byś, byście;

5. Prace klasowe z wypracowaniami klasowymi lub wypracowania klasowe - dwa razy w semestrze

- redagowanie dłuższych form wypowiedzi pisemnej- oceniane wg kryteriów prac pisemnych
- redagowanie dłuższych form wypowiedzi, z testami po zakończonych rozdziałach -oceniane wg kryteriów prac pisemnych oraz zawartych w kartotece testu
- całogodzinne lub dwugodzinne-**termin i treści(zagadnienia-Na Co Be Zu)**-zapisane w terminarzu w dzienniku elektronicznym lub zeszytcie przedmiotowym, zapowiedziana z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem lub we wcześniejszym terminie po ustaleniu nauczyciela z uczniami
- po zakończeniu omówionego działu, poprzedzone powtórzeniem,
- obowiązują każdego ucznia
- w razie usprawiedliwionej nieobecności uczeń pisze w wyznaczonym przez nauczyciela terminie

6. Zeszyt przedmiotowy

- sprawdzany raz w semestrze lub wg uznania nauczyciela przedmiotu
- bierzemy pod uwagę możliwości dziecka i kontekst, dysfunkcje, np. leworęczność, dysgrafia itp

KRYTERIA OCENY

OCENA	KRYTERIA PRYZNAWANIA OCENY
celujący	-zeszyt bardzo staranny -pełne notatki -brak błędów przy przepisywaniu z tablicy -wyróżniająca estetyka
Bardzo dobry	-zeszyt bardzo staranny -pełne notatki -znikome błędy przy przepisywaniu z tablicy -duża estetyka
dobry	zeszyt staranny -pełne notatki -nieliczne błędy przy przepisywaniu z tablicy
dostateczny	zeszyt w miarę staranny -niewielkie braki notatkach -dość liczne błędy przy przepisywaniu z tablicy

dopuszczający	-zeszyt niestaranny - braki notatkach - liczne błędy przy przepisywaniu z tablicy
niedostateczny	-zeszyt niestaranny -brak notatek -bardzo duża liczba błędów

▪ **FORMY USTNE**

1. Odpowiedzi ustne

- opowiadanie twórcze, odtwórcze
- odpowiedź na lekcji
- dyskusje
- prezentacja np. projektów, referatów

Kryteria oceny opowiadania ustnego

Numer kryterium	Kryteria
I	Wypowiedź (opowiadanie) wiąże się z zadany tematem
II	Rozwinięcie wypowiedzi w ramach określonej koncepcji ucznia
III	Spójność i logiczne uporządkowanie wypowiedzi
IV	Płynność opowiadania [właściwe tempo mówienia]
V	Wyraźne mówienie [uczeń jest dostatecznie słyszany i rozumiany]
VI	Przestrzeganie poprawności językowej [dopuszczalne 3 błędy]
VII	Wyraziste mówienie [uczeń dostosowuje sposób mówienia do sytuacji opowiadania; zaciekawia, potęguje napięcie itp.]

2. Recytacja - raz w semestrze

- wiersz lub proza

Kryteria oceny recytacji

Numer kryterium	Kryteria*
I	Znajomość tekstu

	[dwa nieznaczące błędy (w tym podpowiedzi nauczyciela) – 2 punkty; od 3 do 5 błędów – 1 punkt; liczne błędy, podpowiedzi wykluczają przyznawanie punktów za kolejne kryteria; uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną]
II	Wyraźne mówienie [uczeń jest słyszany i rozumiany]
III	Właściwe tempo mówienia [dostosowane do sytuacji lirycznej ukazanej w wierszu; przestrzeganie znaków interpunkcyjnych]
IV	Wyraziste mówienie [uczeń dostosowuje sposób mówienia do sytuacji lirycznej ukazanej w wierszu; głosem wyraża uczucia, zaciekawia, wzrusza itp.]

*przy ocenie bierzemy pod uwagę możliwości dziecka, dysfunkcje

▪ **CZYTANIE**

- głośne z przygotowaniem i bez przygotowania(technika)
- ciche ze zrozumieniem tekstów literackich i innych

Kryteria oceny czytania głośnego

Numer kryterium	Kryteria
I	Płynność czytania (opanowanie tekstu)
II	Właściwe tempo czytania [dostosowane do sytuacji ukazanej w tekście; przestrzeganie znaków interpunkcyjnych]
III	Wyraźne czytanie [uczeń jest słyszany i rozumiany]
IV	Wyraziste czytanie [uczeń dostosowuje sposób czytania do sytuacji ukazanej w tekście; głosem wyraża uczucia, zaciekawia, wzrusza itp.]

INNE FORMY

1.Przygotowanie do lekcji

- dwa razy w semestrze uczeń może zgłosić nieprzygotowanie
- ***z prac długoterminowych nie można zgłosić nieprzygotowania, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną i nie ma możliwości poprawy tej oceny***
- brak przygotowania: -oznaczenia w dzienniku: minus „-“, brak zadania /bz/, nieprzygotowanie /np/
- za brak przygotowania pięć razy w ciągu semestru uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną

2. Aktywność i praca na lekcji

- oceny za aktywność wystawiane są na podstawie zgromadzonych punktów w ciągu semestru

- 6 plusów- celujący
- 5 plusów - bardzo dobry
- 4 plusy - dobry
- 3 plusy - dostateczny
- 2 plusy - dopuszczający

- uczeń może otrzymać ocenę na lekcji za wykonane zadanie

3. Aktywność twórcza

- udział w konkursach, w inscenizacji, przygotowaniach **projektów**
- wykonywanie dodatkowych, nieobowiązkowych prac

V Formy pracy:

- w grupach, indywidualna, jednostkowa

☺ Ocenę za pracę w grupie może otrzymać cały zespół lub indywidualny uczeń

Kryteria oceny współpracy w grupie

Numer	Elementy współpracy podlegające punktowaniu
I	Ogólne zaangażowanie w pracę grupy-planowanie i organizacja pracy grupowej
II	Bezpośredni wkład w realizację powierzonego zadania
III	Stopień wywiązania się z pełnionej funkcji, powierzonych ról
IV	Efektywne współdziałanie, umiejętności współpracy z innymi
V	Prezentacja wyników pracy

VI WAGA OCEN W DZIENNIKU ELEKTRONICZNYM

KATEGORIE OCEN	WAGA
Czytanie głośne bez przygotowania	3
Czytanie głośne z przygotowaniem	2
Czytanie ze zrozumieniem-test	8-10
Projekty	2-6
Prace dodatkowe	6
Prace domowe- dłuższe i krótsze formy wypowiedzi /prace stylistyczne/	5-7

Praca na lekcji praca w grupie, aktywność prezentacje	5
Praca klasowa, wypracowania klasowe	10 10
Sprawdziany, testy gramatyczne, literackie	10
Sprawdziany z lektury	10
Dyktanda, dyktanda ze słownikiem, lukami	10, 9,8
Odpowiedź ustna	7-9
Recytacja	8
Zeszyt	2
kartkówka	5
inne	1-9

VII Klasyfikacja semestralna i roczna

☺każdy uczeń powinien otrzymać minimalnie - 6 ocen w ciągu semestru

☺ powyżej 50% obecności na zajęciach

☺ opanowanie minimum programowego

☺ oceny semestralne i roczne nie są średnią arytmetyczną stopni szkolnych: podstawą do wystawienia oceny okresowej i końcoworocznej są wszystkie oceny, jednakże decydujący wpływ na ocenę mają prace klasowe (testy, sprawdziany, dyktanda) oraz kartkówki i wypracowania

☺ oceny semestralne, końcoworoczne wystawiane są na podstawie **wagi ocen** w **dzienniku elektronicznym oraz wkładu ucznia we własny rozwój -zaangażowanie, czynione przez niego postępy**

VIII Sposoby informowania uczniów i rodziców o osiągnięciach, postępach, zagrożeniach

-prezentacja prac uczniowskich

-prezentacja osiągnięć uczniów w czasie spotkań z rodzicami

-karty obserwacji ucznia

-karty samooceny ucznia

-rozmowy indywidualne

1. Na początku roku szkolnego (do końca września) uczniowie i rodzice zostają poinformowani o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania języka polskiego oraz o sposobach ich sprawdzania.
2. Oceny ucznia wpisywane są do zeszytu przedmiotowego, a także dziennika elektronicznego.

3. Ocena jest jawna, zarówno dla ucznia jak i jego rodzica.
4. Uzupełnieniem obowiązującej skali ocen są plusy i minusy przy stopniach.
5. Rodzice są zobowiązani podpisać każdą ocenę ucznia wpisaną do zeszytu.
6. Prace pisemne są do wglądu rodziców u nauczycieli przedmiotu, na zebraniach rodziców u wychowawcy, są też wydawane uczniom.
7. O dyktandzie, sprawdzianie ,teście uczniowie informowani są z tygodniowym wyprzedzeniem, a **pracach klasowych** z dwutygodniowym wyprzedzeniem, natomiast kartkówka nie musi być przez nauczyciela zapowiedziana, materiał ten obowiązuje uczniów.
8. Termin zapoznania się ucznia z wynikami pracy klasowej ,**sprawdzianu nie powinien przekroczyć 14 dni, kartkówki 7 dni, a pracy klasowej z wypracowaniami i wypracowań klasowych 3 tygodni.**
9. Oceny z twórczych prac pisemnych(krótkie i długie formy wypowiedzi) opatrywane są przez nauczyciela krótkim komentarzem(termin sprawdzenia do trzech tygodni)
10. Podstawą do wystawienia oceny okresowej i końcoworocznej są wszystkie oceny, jednakże decydujący wpływ na ocenę mają prace klasowe , sprawdziany, dyktanda oraz kartkówki i wypracowania. Oceny semestralne i końcoworoczne wystawiane są na podstawie wagi ocen w dzienniku elektronicznym oraz wkładu ucznia we własny rozwój -zaangażowanie ,czynione przez niego postępy
11. Zasady zachowania i postępowania na lekcjach języka polskiego są zawarte w kontrakcie podpisanym przez uczniów i nauczyciela.
12. Dyktanda, testy i sprawdziany, prace klasowe przechowywane są przez nauczyciela przez jeden rok szkolny / wrzesień-sierpień/.

IX Sposoby poprawienia wyników niekorzystnych

Zakłada się, że:

- poprawić można tylko ocenę niedostateczną i dopuszczającą z form pisemnych (prace klasowe, sprawdziany, testy, wypracowania klasowe) w terminie wyznaczonym przez nauczyciela
- poprawić można tylko ocenę niedostateczną i dopuszczającą z wypowiedzi ustnej z wyjątkiem prezentacji
- poprawić ocenę można tylko raz z danego testu, pracy klasowej czy odpowiedzi
- oceny za pracę poprawioną są wpisywane do dziennika
- z prac długoterminowych uczeń nie ma możliwości poprawy oceny

X Ewaluacja PZO

- raz w semestrze w formie ankiety wśród uczniów i rodziców
- wywiadu, obserwacji

DOSTOSOWANIE PSO Z JĘZYKA POLSKIEGO DO MOŻLIWOŚCI UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI WYMAGANIAMI EDUKACYJNYMI

1. Dotyczy uczniów posiadających opinię poradni psychologiczno- pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.
2. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno- pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.
3. W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmocnienia poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów
4. Dotyczy pracy z uczniem zdolnym.

Symptomy trudności w przypadku inteligencji niższej niż przeciętna	Dostosowania wymagań edukacyjnych do potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych uczniów
<ul style="list-style-type: none"> - słabe oceny pomimo starań i wysiłków ucznia, - trudności w czytaniu i pisaniu (trudności z kojarzeniem określonych dźwięków (głosek) z odpowiadającymi im symbolami (literami), - trudności w rozumieniu czytanych treści, - trudności w samodzielnym wypowiedzianiu się, formułowaniu wniosków i sądów, w uogólnianiu, myśleniu symbolicznym (abstrakcyjnym), - niski poziom rozwoju słowno – pojęciowego (odpowiada wcześniejszej fazie rozwoju), - ubogie słownictwo, wadliwa struktura gramatyczna wypowiedzi ustnych i pisemnych, - słabsza sprawność manualna (rysunki, pismo mają niski poziom graficzny – odpowiadają wcześniejszej fazie rozwoju), - słaba umiejętność stosowania konwencjonalnych sposobów zapamiętywania, 	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszanie ilości, stopnia trudności i obszerności zadań - dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie i odpytywanie - wydłużanie czasu na odpowiedź, przeczytanie lektury - wprowadzanie dodatkowych środków dydaktycznych np. ilustracje, ruchomy alfabet, - odwoływanie się do znanych sytuacji z życia codziennego - formułowanie pytań w formie zdań o prostej konstrukcji powołujących się na ilustrujące przykłady - częste podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowej pomocy , wyjaśnień - prowadzenie zajęć z wykorzystaniem bogatego materiału poglądowego w zakresie opanowania umiejętności czytania i pisania, opanowania danej partii materiału . - należy zezwolić na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach - dyktanda przeprowadzać indywidualnie w wolniejszym tempie , gdyż dzieci te często nie nadążają za klasą

<ul style="list-style-type: none"> - duże problemy z przywoływaniem z pamięci odległych partii materiału (słaba pamięć długotrwała, operacyjna), - trudności z selekcją i wychwyceniem myśli przewodniej w długich tekstach, - wolne tempo procesów umysłowych i działania. 	<ul style="list-style-type: none"> - potrzeba większej ilości czasu i powtórzeń na opanowanie materiału.
--	---

<p style="text-align: center;">Symptomy zaburzeń funkcji biorących udział w procesie czytania i pisania</p> <p style="text-align: center;">Dysleksja rozwojowa</p>	<p style="text-align: center;">Formy, metody, sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych</p>
<p>Objawy zaburzeń funkcji słuchowo- językowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trudności w opanowaniu techniki czytania tj.: głośkowanie , sylabizowanie, przekręcanie wyrazów, domyślanie się , wolne lub nierówne tempo, pauzy, nie zwracanie uwagi na interpunkcję - niepełne rozumienie treści tekstów i poleceń - uboższe słownictwo - trudności w pisaniu, szczególnie ze słuchu, liczne błędy np.: mylenie z-s, d- t, k -g - błędy w zapisywaniu zmiękczeń, głosek i- j - błędy w zapisywaniu głosek nosowych <i>ą - om, ę – em</i> - opuszczanie, dodawanie, przestawianie, podwajanie liter i sylab - błędy gramatyczne w wypowiedziach ustnych i pisemnych - trudności w formułowaniu wypowiedzi pisemnych na określony temat - trudności w uczeniu się ze słuchu na lekcji, korzystaniu z wykładów, zapamiętywaniu, rozumieniu poleceń złożonych, instrukcji <p>Objawy zaburzeń funkcji wzrokowo- przestrzennych, integracji percepcyjno- motorycznej i lateralizacji:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - nie wymagać, by uczeń czytał głośno przy klasie nowy tekst , wskazywać wybrane fragmenty dłuższych tekstów do opracowania w domu i na nich sprawdzać technikę czytania - dawać więcej czasu na czytanie tekstów, poleceń, instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów, w miarę potrzeby pomagać w ich odczytaniu - jeśli to możliwe - sprawdziany i kartkówki przygotowywać w formie testów - czytanie lektur szkolnych lub innych opracowań rozłożyć w czasie, pozwalać na korzystanie z książek „mówionych” - raczej nie angażować do konkursów czytania - uwzględniać trudności w rozumieniu treści, szczególnie podczas samodzielnej pracy z tekstem, dawać więcej czasu , instruować lub zalecać przeczytanie tekstu wcześniej w domu - częściej sprawdzać zeszyty szkolne ucznia, ustalić sposób poprawy błędów, czuwać nad wnikliwą ich poprawą, oceniać poprawność i sposób wykonania prac - dać uczniowi czas na przygotowanie się do pisania dyktanda poprzez podanie mu trudniejszych wyrazów, a nawet wybranych zdań, które wystąpią w dyktandzie; można też dawać teksty z lukami lub pisanie z pamięci - dyktanda sprawdzające można organizować indywidualnie - błędów nie omawiać wobec całej klasy

<p>- trudności z zapamiętaniem liter alfabetu, mylenie liter podobnych kształtem l-t-l</p> <p>- mylenie liter zbliżonych kształtem lecz inaczej ułożonych w przestrzeni b-d-g-p, w-m</p> <p>- opuszczanie drobnych elementów graficznych liter / kropki, kreski/</p> <p>- błędy w przepisywaniu i pisaniu z pamięci</p> <p>- nieprawidłowe trzymanie przyborów do pisania</p> <p>- wolne tempo pisania, męczliwość ręki</p> <p>- niekształtne litery, nieprawidłowe łączenia - obniżona czytelność pisma</p> <p>- nieumiejętność zagospodarowania przestrzeni kartki</p>	<p>- w przypadku trudności w redagowaniu wypowiedzi pisemnych uczyć tworzenia schematów pracy, planowania kompozycji wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie)</p> <p>- pomagać w doborze argumentów, jak również odpowiednich wyrażen i zwrotów</p> <p>- nie obniżać ocen za błędy ortograficzne i graficzne w wypracowaniach</p> <p>- podać uczniom jasne kryteria oceny prac pisemnych/ wiedza, dobór argumentów, logika wywodu, treść, styl, kompozycja itd./</p> <p>- dawać więcej czasu na prace pisemne, sprawdzać, czy uczeń skończył notatkę z lekcji, w razie potrzeby skracać wielkość notatek</p> <p>- przypadku trudności z odczytaniem pracy odpytać ucznia ustnie</p> <p>- pozwalać na wykonywanie prac na komputerze</p> <p>- usprawniać zaburzone funkcje - zajęcia korekcyjno- kompensacyjne</p>
--	---

Kryteria poprawności i oceny pracy uczniów dyslektycznych

I. Prace literackie

▪ KRYTERIA:

1. Zgodność treści wypracowania z tematem.
 2. Poprawność materiału rzeczowego.
 3. Stopień wyczerpania materiału.
 4. Umiejętność podsumowania, wnioskowania, uogólniania.
 5. Kompozycja wypracowania (proporcjonalność, spójność, logiczność wywodu, cechy typowe dla żądanej formy).
 6. Język i styl:
 - poprawne pod względem znaczeniowym zastosowanie słownictwa, także w związkach frazeologicznych,
 - poprawna odmiana wyrazów, łączenie wyrazów w zdania i zdań pojedynczych w zdania złożone,
 - różnorodność struktur składniowych,
 - trafny dobór środków językowych (m.in. unikanie wulgaryzmów, nieuzasadnionych kolokwializmów, powtórzeń wyrazowych, zbytnej skrótowości czy też rozwlekłości wypowiedzi, pustosłowania, mieszania stylów),
 - dostosowanie stylu do sytuacji komunikacyjnej, formy wypowiedzi.
- ✓ Tego typu prace mogą być napisane na maszynie lub komputerze. W przypadku pracy napisanej odręcznie zwracamy uwagę, że estetyka pracy jest istotna, ale nie najważniejsza.

- ✓ Na wysokość oceny nie ma wpływu liczba popełnionych błędów ortograficznych.
- ✓ Poprawność ortograficzną należy ocenić opisowo, podając liczbę popełnionych błędów.
- ✓ Sprawdzając pracę, nauczyciel powinien w każdej linijce na marginesie zaznaczyć fakt wystąpienia błędów ortograficznych

▪ **POPRAWA PRACY PRZEZ UCZNIĄ:**

Zadaniem ucznia jest ich odszukanie, poprawienie za pomocą słownika ortograficznego i wyjaśnienie zasad pisowni. Poprawa musi być wykonana pismem ręcznym. W poprawie należy zwrócić uwagę na czytelność pisma, estetykę pracy oraz zastosowanie wyjaśnianych zasad.

▪ **KRYTERIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY**
OCENA CELUJĄCA

- oryginalne, twórcze ujęcie tematu,
- pełne zrozumienie tematu, bogaty materiał literacki,
- pomysłowy, niestereotypowy, funkcjonalny układ treści,
- zachowanie proporcji między częściami pracy,
- akapity,
- bardzo bogate słownictwo,
- zgodna z normą fleksja i frazeologia,
- styl dopasowany do sytuacji komunikacyjnej, formy wypowiedzi,
- język indywidualny.

OCENA BARDZO DOBRA

- zgodność z tematem,
- bogaty materiał rzeczowy,
- prawidłowa, logiczna kompozycja, w miarę oryginalna,
- samodzielność wnioskowania, uogólniania, oceny i sądów,
- proporcjonalność między częściami pracy,
- akapity,
- styl bezbłędny, dopasowany do sytuacji komunikacyjnej,
- bogate, poprawne pod względem znaczeniowym słownictwo i frazeologia,
- zgodna z normą fleksja i frazeologia.

OCENA DOBRA

- właściwe zrozumienie i ujęcie tematu,
- dopuszczalne drobne odstępstwa od tematu i nieścisłości merytoryczne,
- w miarę poprawna kompozycja – dopuszczalne niewielkie usterki, np. brak właściwych proporcji między częściami pracy,
- styl poprawny, jednorodny,
- zachowane akapity,
- dopuszczalne drobne błędy frazeologiczne, fleksyjne, nieliczne składniowe.

OCENA DOSTATECZNA

- poprawne opracowanie tematu, ale niepełne i odtwórcze,
- dopuszczalny jeden poważny błąd merytoryczny,
- liczne błędy w zakresie spójności wypowiedzi, logicznego jej uporządkowania, ale tekst zrozumiały, myśl przewodnia czytelna,

- ubogie słownictwo, błędy fleksyjne i frazeologiczne,
- brak dbałości o przejrzystą, proporcjonalną kompozycję.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

- wyraźnie odtwórczy charakter pracy,
- minimalny zakres i poprawność przywołanego materiału rzeczowego,
- poważne błędy w układzie treści (brak wstępu, proporcji itp.),
- brak myśli przewodniej,
- ubogie słownictwo, nieznanostwo znaczeń pewnych wyrazów,
- liczne błędy fleksyjne i frazeologiczne,
- liczne powtarzające się błędy w zakresie budowy zdań, wytyczania ich granic,
- brak akapitów,
- nieprawidłowy dobór środków językowych /wulgaryzmy, kolokwializmy, wielosłowa, pustosłowie, mieszanie stylów/.

OCENA NIEDOSTATECZNA

- praca w ponad 50% nie na temat,
- brak zrozumienia tematu,
- bardzo ubogie słownictwo,
- kompozycja niewłaściwa, chaotyczna,
- liczne, powtarzające się, rażące błędy fleksyjne i frazeologiczne.

II PRACE KLASOWE

Czas pisania prac klasowych jest wydłużony o 20 minut – uczniowie dyslektyczni po wcześniejszym uzgodnieniu z nauczycielem mogą przyjść już na przerwie,

Przy ocenianiu prac pisemnych uczniów z dysfunkcjami i dostosowaniem wymagań mających **obniżone kryteria oceniania** nauczyciel stosuje następujące zasady przeliczania punktów na ocenę:

poniżej 19 % możliwych do uzyskania punktów - niedostateczny

20% - 39% - dopuszczający

40% - 54% - dostateczny

55% - 70% - dobry

71% - 89% - bardzo dobry

90% - 100% - celujący

III SPRAWDZENIE umiejętności z zakresu ortografii i interpunkcji

Do sprawdzania tych umiejętności służą teksty przygotowane specjalnie dla uczniów dyslektycznych.

Są to:

- **Listy wyrazów** zawierające trudności ortograficzne, będące przedmiotem dyktanda. Dyslektyk musi wyjaśnić regułę ortograficzną słów wybranych z tekstu pisanego przez kolegów. Wybrane słowa nauczyciel wcześniej wypisuje na kartce.
- **Pisanie z pamięci krótkiego tekstu** (zwykle 8 zdań) wyuczonego na pamięć
- **Uzupełnianie luk w tekście dyktanda** – zastosować ogólne kryteria PSO.
- **Ocenianie na lekcji ortograficznej wykonanych przez ucznia fiszek i słowniczków**

z kłopotliwymi wyrazami.

Pozostali uczniowie wiedzą, że uczeń dyslektyczny musi wykonać dodatkową pracę, nie ma żadnych przywilejów. Odrębne wymagania są wówczas akceptowane przez kolegów z klasy.

IV SPRAWDZIANY z nauki języka, teorii literatury, znajomości treści lektury

Uczeń dyslektyczny otrzymuje osobny, gotowy zestaw pytań, dzięki temu ma czas na zastanowienie.

Praca oceniana jest na podstawie ogólnych kryteriów. Nie należy brać pod uwagę błędów ortograficznych.

V OCENA wypowiedzi ustnych

Biorąc pod uwagę fakt, że dyslektycy niechętnie i z wielkim lękiem wypowiadają się na forum klasy, oceny należy dokonywać okazjonalnie, w czasie dłuższych, spontanicznych wypowiedzi.

Nie należy stosować odpytywania przy tablicy.

Kryteria:

- zgodność wypowiedzi z tematem,
- umiejętność porównywania, wnioskowania, oceniania, zestawiania informacji z różnych

Źródeł

VI OCENA recytacji utworu poetyckiego lub fragmentu prozy

Uczeń dyslektyczny otrzymuje do pamięciowego opanowania fragment krótszy niż jego koledzy z klasy (zwykle 20 wersów). Decyduje też o tym, czy prezentuje interpretację na forum klasy.

OCENĘ CELUJĄCĄ otrzymuje uczeń, który:

- przedstawia oryginalną, niepowtarzalną interpretację utworu,
- zmienia tempo mówienia, moduluje głos, wprowadza elementy dramy,
- wygłasza tekst bez żadnych pomyłek.

OCENĘ BARDZO DOBRĄ otrzymuje uczeń, który:

- wygłasza tekst prawie bezbłędnie (dopuszczalne 2 pomyłki),
- zwraca uwagę na znaki przestankowe, tempo mówienia, modulację głosu,
- recytując pozostawia miłe wrażenie artystyczne.

OCENĘ DOBRĄ otrzymuje uczeń, który

- wygłasza z pamięci utwór (dopuszczalne 4 pomyłki, które sam naprawia),
- stara się interpretować utwór,
- zwraca uwagę na znaki przestankowe.

OCENĘ DOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który:

- mechanicznie odtwarza utwór,
- nie próbuje go interpretować,
- popełnia pomyłki, które poprawia nauczyciel.

OCENĘ DOPUSZCZAJĄCĄ otrzymuje uczeń, który:

- wypowiada tekst bez próby interpretacji,
- ma kłopoty z odtwarzaniem utworu z pamięci.

OCENĘ NIEDOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który:

- nie podjął nawet próby nauczenia się tekstu na pamięć.

Praca z uczniem zdolnym

1. Wykorzystanie różnych możliwości i okazji dla indywidualizacji w toku normalnych, powszechnie stosowanych form pracy na lekcji, np. proponowanie tematów prac domowych wymagających podejmowania samodzielnych działań.
2. Stwarzanie okazji do swobodnego wyboru trudniejszych zadań i swobodnej decyzji w podejmowaniu dodatkowych zadań.
3. Stwarzanie sytuacji, w których uczniowie sami dostrzegają nowe problemy, trudności i z własnej inicjatywy podejmują się ich rozwiązania, np. realizacja projektu.
4. Przydzielanie uczniom najzdolniejszym trudniejszych zadań do rozwiązywania podczas pracy zbiorowej lub indywidualnej.
5. Indywidualizowanie pracy z uczniami zdolnymi w ramach normalnego szkolnictwa, np. wyznaczanie do przeczytania dodatkowych lektur (uzupełniających).
6. Rozwijanie uzdolnień na zajęciach pozalekcyjnych, np., w ramach szkolnego koła dziennikarskiego, literackiego itp.

KONTRAKT

Zasady zachowania i postępowania na lekcjach języka polskiego

1. Godnie i kulturalnie zachowujemy się na lekcjach, wykazujemy w każdej chwili dobre intencje.
2. Poszerzamy wiedzę i umiejętności, sumiennie przygotowujemy się do zajęć szkolnych.
3. Rozwijamy zainteresowania i zdolności, w miarę swych możliwości bierzemy udział w konkursach.
4. Gromadząc wiadomości, korzystamy z różnych źródeł informacji.
5. Chętnie prezentujemy swój punkt widzenia i rozważamy poglądy innych.
6. Zawsze dotrzymujemy terminów i wywiązujemy się z podjętych zobowiązań.

OGÓLNE KRYTERIA OCEN DLA KLASY IV-VIII

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

Prezentowane poniżej kryteria ogólne dotyczą oceniania na koniec etapu edukacyjnego

niedostateczny

- poziom umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi danej klasy uniemożliwia osiągnięcie celów polonistycznych
- uczeń nie potrafi wykonać zadań o niewielkim poziomie trudności

dopuszczający

- poziom umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi danej klasy umożliwia osiągnięcie celów polonistycznych
- uczeń potrafi wykonać zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim poziomie trudności

dostateczny

- poziom zdobytych umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi danej klasy pozwala na rozwijanie kompetencji ujętych w programie i wynikających z podstawy programowej
- uczeń wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne typowe o średnim poziomie trudności ujętych w programie i wynikających z podstawy programowej

dobry

- uczeń poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności ujęte w programie nauczania i wynikające z podstawy programowej, rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne

bardzo dobry

- uczeń sprawnie się posługuje zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte w programie nauczania i wynikające z podstawy programowej, potrafi zastosować poznaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach

celujący

- uczeń biegle się posługuje zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych objętych programem nauczania i wynikających z podstawy programowej, proponuje rozwiązania nietypowe; jest twórczy, rozwija własne uzdolnienia

Opracowanie: Danuta Lucyna Szczęsna

Nauczyciele języka polskiego

Danuta Lucyna Szczęsna
Katarzyna Klimek
Anna Kowalczyk
Iwona Gutowska